

ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

(Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς γενομένης ἐν τῷ «Παρνασσῷ» διαλέξεως).

ΚΑΙ τώρα ἃς ἐπιχειρήσωμεν μικρὰν ἐκδρομὴν μέχρι τοῦ Βουλευτηρίου. Καὶ ἡ ἰδική μας Βουλὴ, ὅπως πᾶν Κοινοβούλιον, περιλαμβάνει ἄνδρας πεφωτισμένους, νοήμονας, ἀξίους ν' ἀντιπροσωπεύσουν τὸ φρόνημα τοῦ τόπου καὶ νὰ βουλευῶνται περὶ τῶν ὑψίστων τοῦ ἔθνους συμφερόντων, ἠτύχησε δὲ κατὰ καιροὺς νὰ ἴδῃ παρακαθήμενους ἐν αὐτῇ βουλευτάς ἐπιφανεῖς ὑπερόχου διανοίας, τιμήσαντας τὸ βῆμα καὶ διὰ τῶν ὑψηλῶν ἰδεῶν των καὶ τῆς φλογερᾶς εὐγλωττίας των. Ἀλλ' ἐὰν οἱ δόκιμοι καὶ σοφοὶ συγγραφεῖς οἱ ἐκθέτοντες διὰ τῆς γραφῆς ἐν ἀνέσει καὶ μετὰ τῆς δεούσης παρασκευῆς τὰς σκέψεις των, ὑποπίπτουν, ὡς εἶδομεν, εἰς διαλείψεις μνήμης καὶ κρίσεως καὶ εἰς κωμικὰ ἁμαρτήματα, εὐκολώτερον βεβαίως ὑπόκεινται εἰς τὸν κίνδυνον οἱ ρήτορες οἱ ἐξ ὑπογείου συνηθῶς λαλοῦντες καὶ ἐκ τοῦ προχείρου ἐπιλαμβανόμενοι τῆς συζητήσεως τοῦ θέματος, ὅσον δ' ἔμπειροι καὶ ἂν εἶναι ἐν τῇ ρύμῃ τοῦ λόγου των διαπράττουν ἀδικήματα ἀκούσια κατὰ τῆς λογικῆς ἢ κατὰ τῆς γραμματικῆς καὶ τῆς συντάξεως. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι περὶ ταῦτα εἶναι πολλῶ ἐπιρρεπέστεροι οἱ ἀπλοῖκοι καὶ ἀπαίδευτοι, τοὺς ὁποίους ἡ συγκαταβατικὴ τῶν ἐκλογέων ἐκτίμησις τόσον συχνὰ περιβάλλει διὰ τῆς βουλευτικῆς τηβέννου.

Ρητορικὰ τοιαῦτα παραπτώματα ἀναφέρουν πολλὰ τὰ κοινοβουλευτικὰ ἡμῶν χρονικά. Μάτην ὁμως θ' ἀναζητήσουν αὐτὰ εἰς τὰ ἐστενογραφημένα πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων, καθότι ἐν αὐτοῖς ἐπιφέρεται πάντοτε εὐσπλάγχχνως ἢ διόρθωσις εἴτε παρὰ τῶν συντασσόντων αὐτὰ εἴτε παρὰ τῶν ἰδίων ἐνδιαφερομένων. Διεσώθησαν ὁμως τὰ κυριώτερα ὑπὸ τῆς ζωντανῆς παραδόσεως, πολλὰ δὲ ἄλλα μεταγενέστερα ἀπεθησαυρίσθησαν εἰς σατυρικά φύλλα, ἀγρευόμενα ἐπὶ τόπου ὑπὸ ἰδιαιτέρων θηρευτῶν παρακολουθούντων τὰς συζητήσεις ἀπὸ τοῦ δημοσιογραφικοῦ θεωρείου καὶ ἐχόντων ἀποστολὴν νὰ συλλέγουν ἅμα τῇ γεννήσει των τοὺς κοινοβουλευτικούς αὐτοὺς μαργαρίτας. Μερικοὺς ἐξ αὐτῶν κατ' ἐκλογὴν ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀκροατηρίου μου.

Ὁ ἐπόμενος ἐξῆλθεν ἐκ τῶν χειλέων βουλευτοῦ ἀντιπροσωπεύσαντος ἄλλοτε τὴν ἐπαρχίαν Πατρῶν, ὄνειροπόλου καὶ αἰθεροβάμονος, ἀρεσκομένου εἰς τὰς ποιητικὰς παρομοιάσεις :

« Ἡ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐργασία ἔχει τι τὸ σπουδαῖον· ἡ ψυχὴ τοῦ ἐργαζομένου ὁμοιάζει τὴν κυτάρισσον, ἣτις χρησιμεύει ἐν ὥρᾳ λιποθυμίας !! »

Πρὶν κοπιάσῃτε νὰ εὑρῃτε τὴν ὁμοιότητα, ἣτις ὑπάρχει μεταξὺ τῆς κυτάρισσου καὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἐργαζομένου, καὶ πρὶν ἀπορήσῃτε διὰ τὰς θεραπευτικὰς αὐτῆς ιδιότητας, θαυμάσατε καὶ τὴν ἐξῆς ἀνάλογον παρομοίωσιν.

« Ἡ τιμὴ εἶναι ὡς ὁ Ἀρχάγγελος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ἄδου ! »

Ἀκούσατε καὶ μίαν ιδεάν ἀρκετὰ παράδοξον εὐπρεπείας καὶ κοσμιότητος, διατυπωθεῖσαν παρ' ἑτέρου βουλευτοῦ λίαν ιδιορhythμου εἰς τὰς σκέψεις του :

« Οἱ κύριοι ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ ὀφείλου νὰ παρουσιάζωνται εἰς τὰς τελετὰς ἐν τῇ φυσικῇ των καταστάσει !! »

Ἀκούσατε καὶ ἐν περιέργῳ ἀποτέλεσμα τῶν οἰκοπέδων :

« Τὰ οἰκόπεδα προξενοῦν ἀταξίαν εἰς τὴν ὑγείαν καὶ εἰς τὸν φωτισμόν ».

Καὶ αὐτὸ τὸ γλωσσικὸν παίγνιον :

« Ὁ προσδιορισμὸς τῶν πράξεων τοῦ Ὑπουργείου, κύριοι, πρέπει νὰ προσδιορισθῇ σπουδαίως· διότι πᾶσα πράξις τοῦ ὑπουργοῦ εἶναι προσδιωρισμένη καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῶν πράξεων πρέπει πάντοτε νὰ εἶνε ἐκ τῶν προτέρων προσδιωρισμένος ».

Ἰδοὺ καὶ ἐν ἐκ τῶν θαυμάτων τοῦ πολιτισμοῦ :

« Ἐν Ἑλβετίᾳ καὶ αἱ αἰγες εἶναι πεπολιτισμέναι ! »

Ἄν ἀληθεύῃ τὸ πρᾶγμα, τότε ἄς φροντίσῃ ἡ Γεωργικὴ Ἑταιρεία νὰ φέρῃ μερικὰς ἑλβετικὰς αἰγας ὡς ξένας διοργανωτρίας, διὰ νὰ ἐκπολιτίσουν καὶ τὰ ἰδικὰ μας αἰγοποιμνία.

Καὶ ἐν φαινόμενον καταπληκτικόν, λεχθὲν παρὰ τοῦ μακαρίτου Μεσσηνέξῃ :

« Νέος χρηστὸς ἐδολοφονήθη καὶ ἔπεσεν ἄπνους ».

Φοβερόν τῷ ὄντι νὰ δολοφονηθῇ καὶ ἔπειτα νὰ πέσῃ ἄπνους !

Ἰδοὺ καὶ εἰς ὁρισμὸς βαθύτατος :

« Ἡ κατάχρησις εἶναι κατάχρησις ».

Ὅστις ὑπενθυμίζει τὸ ἄλλο ἐκεῖνο θαυμαστὸν λόγιον ἑτέρου μεγαληγόρου ρήτορος :

« Ζεύρετε, κύριοι, τί ἦτο ὁ Μέγας Ναπολέων ; ὁ μέγας Ναπολέων, ἦτο, μέγας ἀνὴρ ! »

Ὑπάρχουν δὲ καὶ ἄλλαι φράσεις καὶ ἀνέκδοτα καὶ διάλογοι βουλευτικοὶ προκαλέσαντες διὰ τὴν ἀπροσδόκητον κωμικότητα των ἄσβεστον τὸν γέλωτα τῶν βουλευτῶν καὶ τῶν ἀκροατηρίων. Πασίγνωστος τυγχάνει ἡ παλαιὰ ἐκεῖνη διακοπὴ ὀξυθύμου βουλευτοῦ πρὸς ἀγορεύοντα συνάδελφόν του : « Ἐγὼ εἶμαι ἀβρόφρων, βρὲ γαῖδουρί ! »

Ἰλαρότητα μεγάλην ἐπίσης ἐπροξένησεν τὸ ἀφελὲς προοίμιον

ἑτέρου βουλευτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νόμου περὶ τοῦ φόρου τῶν ἀροτριῶντων, εἰπόντος: «Ὑποθέσατε, κύριοι, ὅτι ἐγώ... τὸ ἀροτριῶν κτήνος...»

Ἀρκετὰ εὐθυμος ἦτο καὶ ἡ ἐξῆς διακοπὴ:

«Τὰ σκάφη, κύριοι, κατεστράφησαν... διότι τὰ σκάφη πρέπει νὰ τὰ περιποιοῦνται... διότι λέγω τὰ σκάφη...»

Καὶ εἷς βουλευτὴς διακόπτων αὐτόν:

«Διότι λέγεις τὰ σκάφη-σκάφη καὶ τὰ σῦκα-σῦκα».

Μία σκηνὴ ἐκ τοῦ φυσικοῦ:

Βουλευτὴς ὀρμητικοῦ χαρακτῆρος, ἐρεθισθεὶς ἐκ τῶν λόγων ἑνὸς τῶν συναδέλφων, στρέφεται πρὸς αὐτὸν κινῶν ἀπειλητικῶς τὸν δάκτυλον καὶ λέγων:

— «Ἐὰν δὲν ἐσεβόμην τὰς λευκάς σου τρίχας...»

Ἡ Βουλὴ στρέφεται πρὸς τὸν ἀπειλούμενον καὶ βλέπει μὲ ἀπορίαν ὅτι αἱ λευκαὶ τρίχες, αἵτινες ἔπρεπεν ἴσως νὰ ὑπάρχουν λόγῳ τῆς ἡλικίας εἰς τὴν κεφαλὴν του, παρουσιάζουν ζωνηροτάτην χροιάν προσφάτου καραμπογιᾶς.

Ἰδού δὲ καὶ δύο ἐπεισόδια ἐκ τῶν πρακτικῶν:

— «Κύριε πρόεδρε, ἀναφωνεῖ ὁ βουλευτὴς Α. εἰσερχόμενος κατέρυθρος καὶ ἐν ταραχῇ εἰς τὴν αἴθουσαν, σᾶς καταγγέλλω πρᾶξιν αἰσχράν. Ὁ βουλευτὴς Β. προσέβαλε τὴν Βουλὴν ἐν τῷ προσώπῳ μου».

— «Διατί;

— «Διότι μὲ ἐρράπισεν».

Ἄλλος βουλευτὴς ἀμέσως ὑποβάλλει πρότασιν: «Ἡ Βουλὴ ἐρυθριῶσα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κ. Α. μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν».

Ἄλλο:

— «Κύριε πρόεδρε, τὸν λόγον... Τὰ νομοσχέδια ταῦτα εἶναι κακοηθέστατα...»

Μία φωνή: — «Κακοήθης καὶ ἀναιδὴς εἶσαι σύ!

Ὁ ἀγορεύων: — «Εἶσαι μασκαρᾶς!...»

Ὁ πρόεδρος (σείων τὸν κώδωνα): — «Οἱ παραδεχόμενοι παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶν... Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη».

Ἐκ τῶν παιδροτέρων ἀνεκδότων τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς εἶνε καὶ τὸ ἐξῆς.

Βουλευτὴς Ἑπτανήσιος πρώτην φορὰν ἐκλεγείς καὶ μὴ ἐξησκημένος πολὺ περὶ τὸ λέγειν θέλων δὲ ν' ἀγορεύσῃ ἀπὸ τοῦ βήματος ἀρχεται ὡς ἐξῆς τῆς ἀγορεύσεώς του: «Κύριοι. **Ἀναβῶν** ἐπὶ τὸ βῆμα τοῦτο...»

Ἡ θορυβώδης ἰλαρότης ἡ γεννηθεῖσα ἐκ τῆς ἀλλοκότου ἐκείνης μετοχῆς τὸν κάμνει νὰ συναισθανθῇ τὸν σολοικισμόν του. Ἄλλ' ἂν αἱ γραμματικαὶ του γνώσεις ἦσαν ἐλλιπεῖς, ἡ φυσικὴ του ὁμῶς εὐφυΐα ἦτο μεγάλη. Διὸ χωρὶς νὰ ταραχθῇ, στρεφόμενος πρὸς τοὺς γελῶντας λέγει πρὸς αὐτοὺς μὲ τὴν ἑπτανησιακὴν προφορὰν του:

— Γιατί γελάτε, μουρές; Σάματις ἐγὼ ὠρκίσθηκα στὴ Γραμματική; Στὸ Σύνταγμα ὠρκίσθηκα!

Καὶ ἡ εὐφυῆς αὕτη διόρθωσις τοῦ γραμματικοῦ του παρωπώματος προὔκαλεσε θορυβώδη χειροκροτήματα.

Τὰ τοιαῦτα κοινοβουλευτικὰ ἀνέκδοτα δὲν εἶναι σπάνια καὶ εἰς ἄλλας χώρας, ἅπειρα δὲ εἶναι τὰ μνημονευόμενα παραδείγματα. Παροιμιώδης ἀπέμεινεν ἐν Γαλλίᾳ ἡ φράσις ἡ ἀποδιδομένη εἰς τὸν ιδεώδη τύπον τοῦ Ἰωσήφ Προυδὼμ, ἀποτελοῦντα τὸ pendant τρόπον τινὰ τοῦ Monsieur de la Palice, κλασικῶς παραλογιζόμενον πάντοτε μετὰ ἐμφαντικῆς μωρίας εἶναι δὲ ἡ φράσις ἡ ἐξῆς:

«Τὸ ἄρμα τῆς Πολιτείας πλέει ἐπὶ ἡφαιστείου». Ἀνάλογοι καὶ μωρότεροι ἀκόμη φράσεις καὶ παροιμιώσεις καὶ ρητορικά σχήματα ἐλέχθησαν καὶ εἰς ἄλλα Κοινοβούλια πλείστων ἐκ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν. Παραδείγματα θὰ φέρω μόνον, τῇ εὐμενεῖ ὑμῶν ἀδείᾳ καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς μακρηγορίας, ἐκ τῆς Ἰταλικῆς βουλῆς, παραλαμβάνων αὐτὰ ἐκ προσφάτου δημοσιεύματος.

Βουλευτὴς διατελέσας ἐξόριστος ἐπὶ πολὺν χρόνον χάριν τῶν πατριωτικῶν φρονημάτων του, ἀναφωνεῖ ἐν τῇ ἀγορεύσει του: «Συνήθισα νὰ ζῶ ἐπὶ 20ετίαν καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἀγρίων... διὰ τοῦτο ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρακάθηναι ἐν μέσῳ ὑμῶν».

Ἄλλος βουλευτὴς ἀντικληρικὸς ἐκφράζεται ὡς ἐξῆς:

«Δὲν μοῦ ἀρέσουν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ μοναχοί, οἵτινες κρατοῦν εἰς τὴν μίαν χεῖρα τὴν Σύνοψιν καὶ εἰς τὴν ἄλλην τὸ κομβολόγιον. Μοῦ ἀρέσουν οἱ στρατιῶται, οἵτινες εἰς τὴν μίαν χεῖρα κρατοῦν τὴν σημαίαν, εἰς τὴν ἄλλην τὸ ξίφος, εἰς τὴν ἄλλην τὸ ὄπλον...»

Καὶ ὁ προέδρος παρεμβαίνει:

«Λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ παρατηρήσω εἰς τὸν ἀγορευόντα ὅτι καὶ οἱ στρατιῶται, ὅσον ἀνδρεῖοι καὶ ἄν εἴνε, δὲν ἔχουν περισσοτέρας τῶν δύο χειρῶν».

Ἄλλος τις βουλευτὴς ἐγείρεται νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς λόγους συναδέλφου του καθημένου εἰς τὴν ὀπισθεν αὐτοῦ εὐρισκομένην σειρὰν τῶν ἐδωλίων, ἀρχεται δὲ τοῦ λόγου του ὡς ἐξῆς:

«Ὁ προλαλήσας ἀξιώτιμος ὀπίσθιός μου...»

Ἡ θύελλα τῶν ἐκτραγέντων γελώτων δὲν τὸν ἀφῆκε νὰ προχωρήσῃ.

ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Εἰς κάποιον ἀνοικτομμάτην σύζυγον

ΕΧΕΙΣ τὰ μάτια τέσσαρα σὲ ὅλους καρφωμένα
καὶ δὲν σοῦ φεύγει οὔτε γραμμὴ ἀπ' τὰ σκάνδαλα τὰ ξένα...
Ὅλα ἡ ματιά σου ἡ κοφτερὴ τὰ ξεσκαλίζει, ὅλα,
καὶ μόνον ἡ γυναῖκα σου σ' ἔχει στραβό... ἡ μαργιόλα!...

ΣΑΤΑΝΑΣ